UJËRAT NËNTOKËSORË
TË BËJMË TË PADUKSHMEN TË DUKSHME
KONFERENCA DHE EKSPOZITA
E PËRBASHKËT BALLKANIKE
8-10 NËNTOR 2022
PRISHTINË, KOSOVË

10 VJET
Konferenca dhe Ekspozita e Përbashkët Ballkanike
2013-2022

SHUKOS | SHUKALB
SHOQATA UJËSJELLËS KANALIZIME E SHQIPËRISË

APLIKIMI I ZGJIDHJEVE TË BAZUARA NË NATYRË PËR TRAJTIMIN E UJËRAVE TË NDOTURA NË FSHATIN RAUSHIQ NË PEJË - KOSOVË

Lavdim OSMANAJ, Universiteti i Prishtinës

10/11/2022

Prishtinë, Kosovë

RASTI I KOSOVËS

Përcaktimi i vendit për vendosjen e ITUN:

- ✓ Zona e para-identifikuar në Basenin e Lumit Drini;
- ✓ Zonë Rurale;
- ✓ Prioritet i M.M.P.H.I, K.R.U. – ve dhe Komunave;
- ✓ Mbulim me shërbim furnizim me ujë;
- ✓ Avantazh dhe mbulimi me shërbime me kanalizime;
- ✓ Kushte teknike të përshtatshme;

PELLGJET LUMORE TË KOSOVËS

- Drini i Bardhë buron në Kosovë, në veri të qytetit të Pejës.
- Gjatësia totale e lumit është 138 km’, nga të cilat 122’ km në Kosovë dhe 16 km në Shqipëri.
- Pellgu ujëmbledhës i Drinit të Bardhë është afro 3,780 km^2 në Kosovë dhe 522 km^2 në Shqipëri.

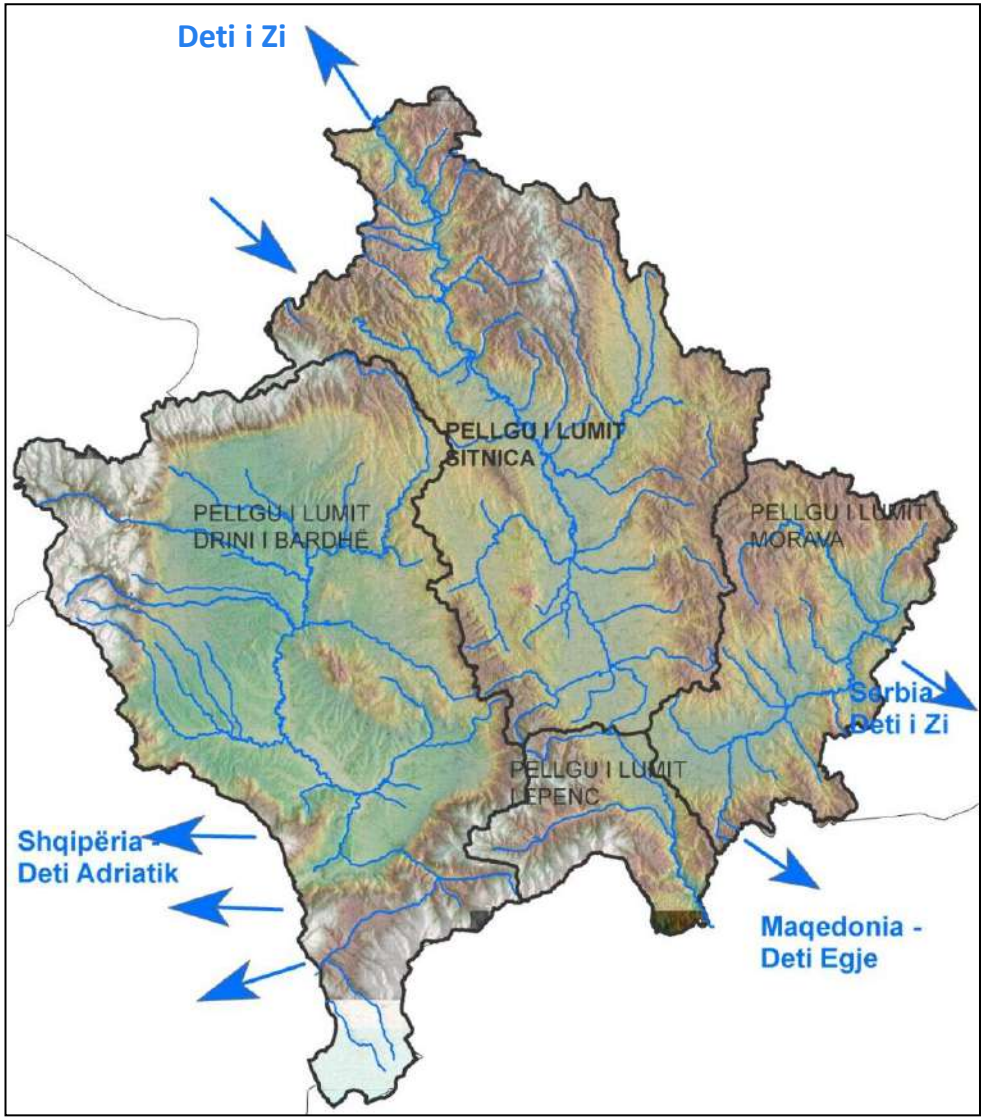

POPULLSIA DHE KOMUNAT

NR.	KOMUNAT	N. BANOREVE (2011)
1	Deçan	41,416
2	Gjakovë	96,689
3	Dragash	34,479
4	Istog	40,510
5	Klinë	40,259
6	Rahovec	58,976
7	Pejë	99,154
8	Prizren	186,860
9	Skenderaj	52,329
10	Suharekë	61,806
11	Malishevë	57,951
12	Junik	6,378
13	Mamushë	5,831
Totali - Drini i Bardhë		782,638

UJËSJELLËSI

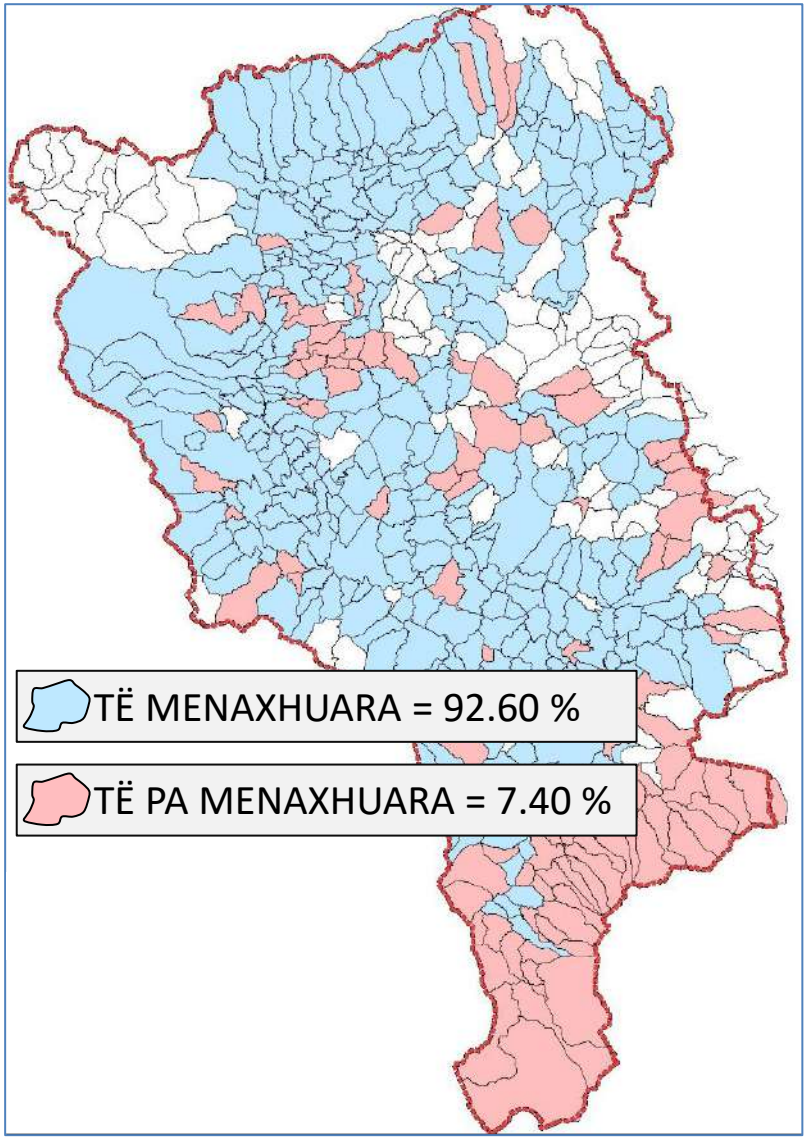

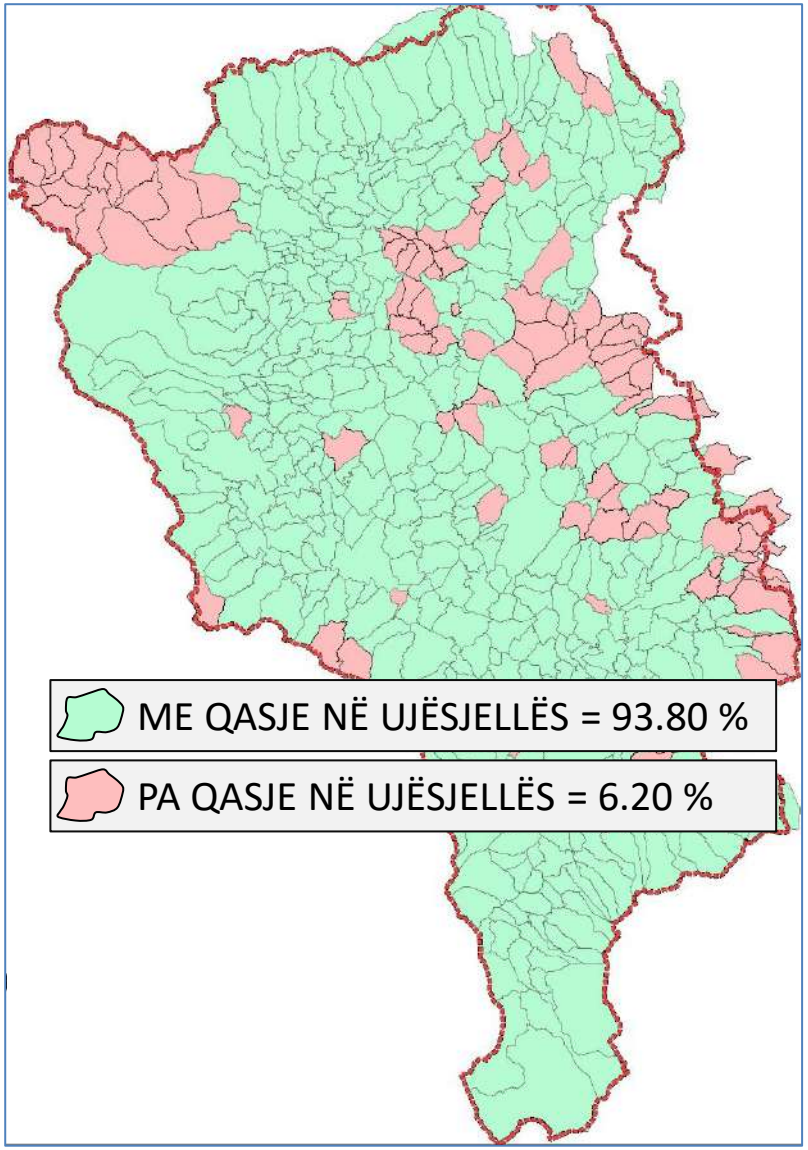

KANALIZIMI

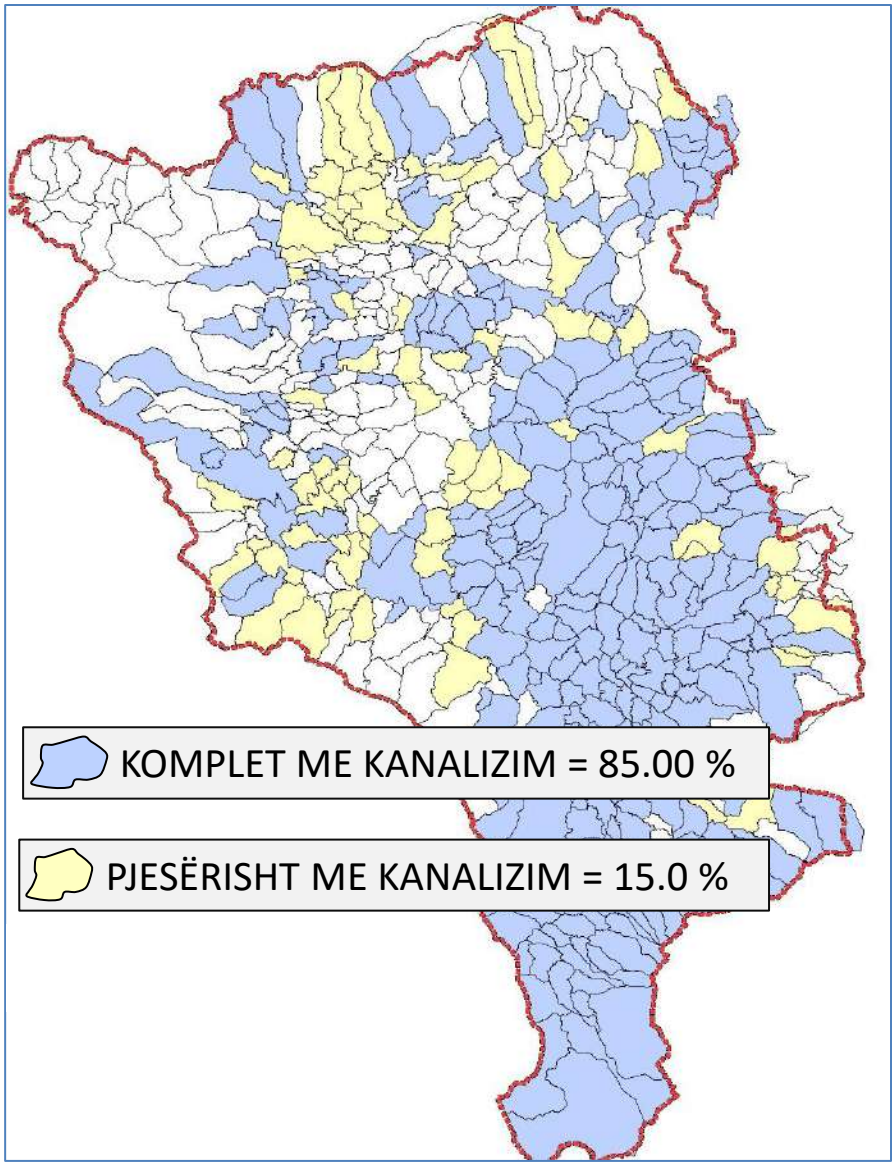
KOMPLET ME KANALIZIM = 85.00 %
PJESËRISHT ME KANALIZIM = 15.0 %

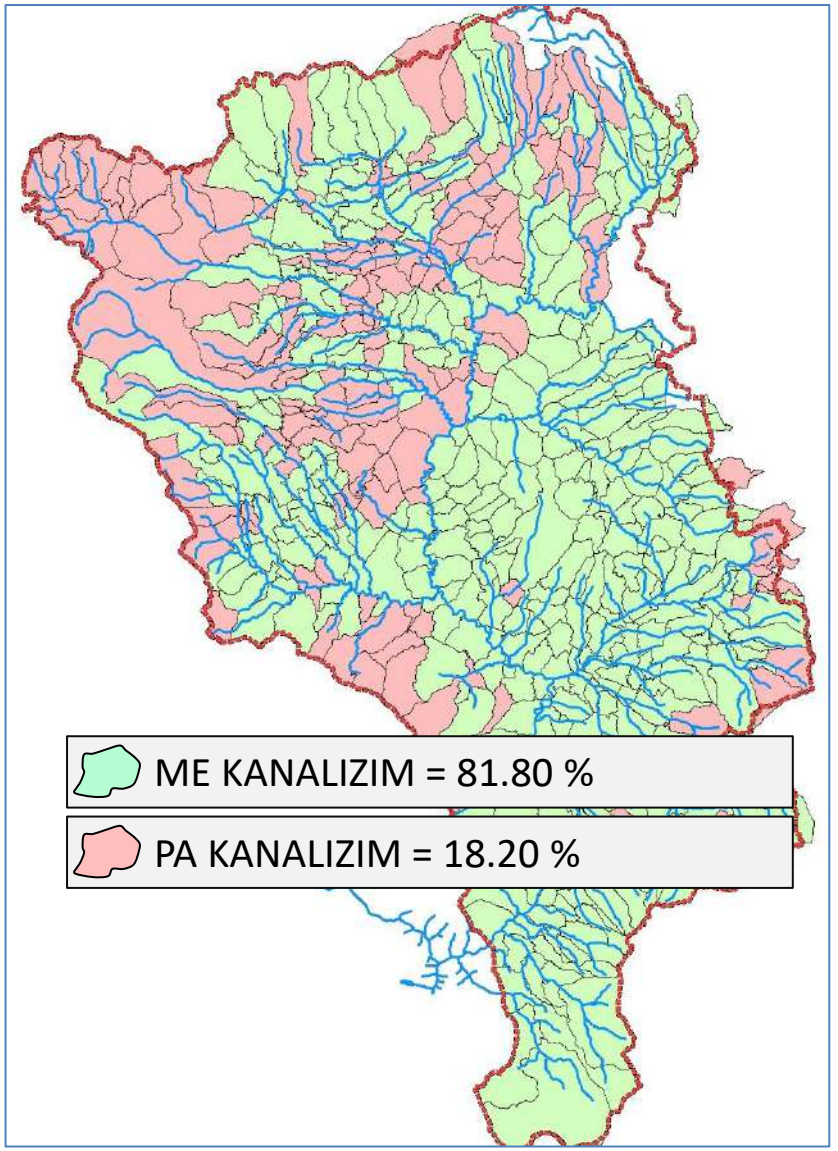
ME KANALIZIM = 81.80 %
PA KANALIZIM = 18.20 %

IMPIANTET E TRAJTIMIT TË UJËRAVE TË ZEZA

- **Impiante të Centralizuara:**
Pejë, Skenderaj, Gjakovë dhe Prizren.

- **Impiante të Decentralizuara (SBR):**
Junik, Banjë e Pejës, Skivajn dhe Kuke.

- **Impiante të Decentralizuara (NBS):**
Kramovik, Volljak, Marmull, Bukosh, Terrnavc dhe Kukalan.

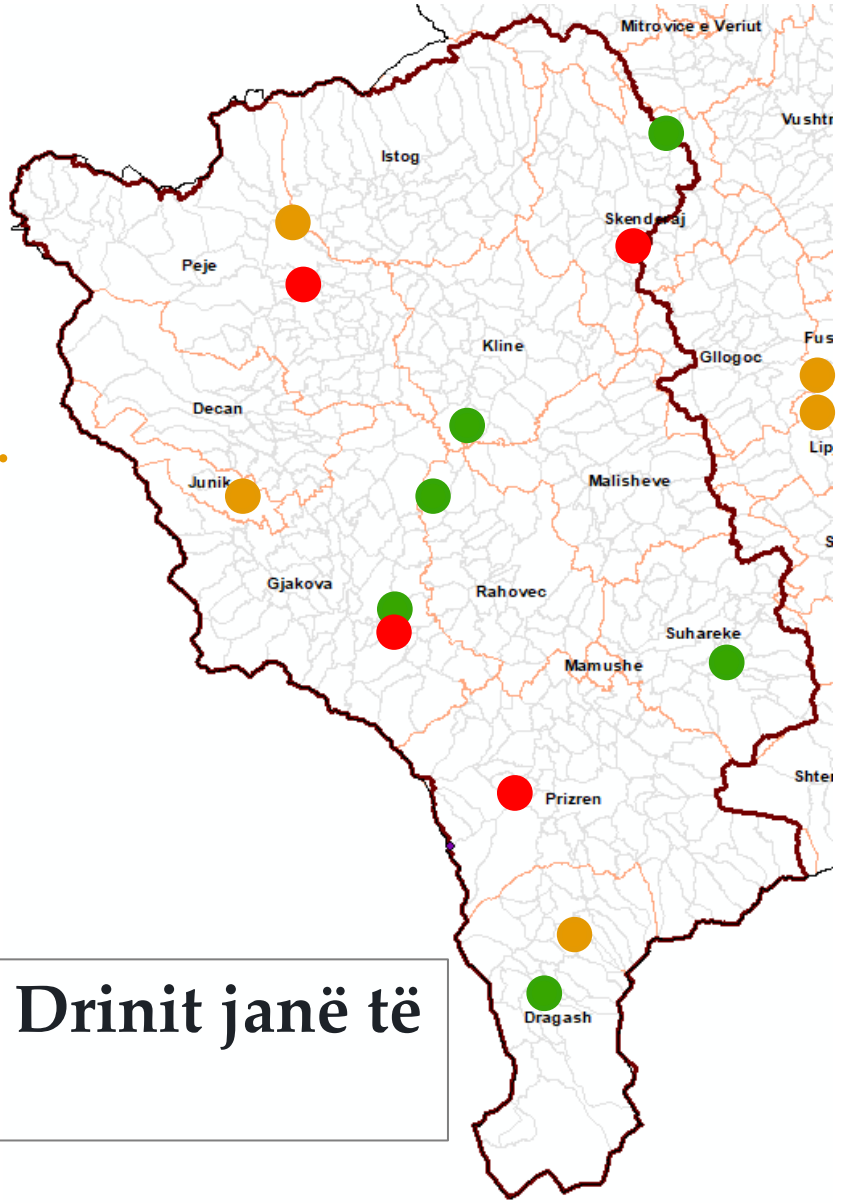

“Përafërsisht 25 % e popullsisë se Drinit janë të kyçur ne I.T.U.Z“

IMPIANTET E TRAJTIMIT TË UJËRAVE TË ZEZA

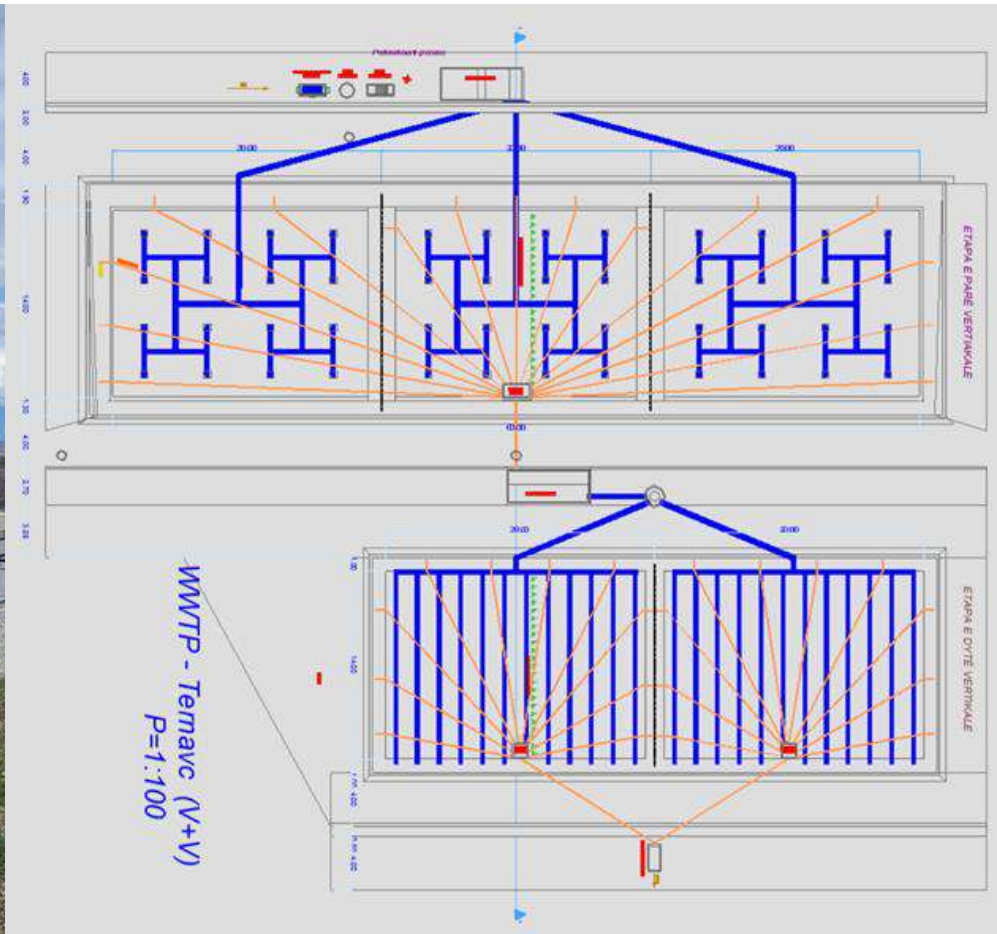

	Census of settlement and sanitation status			
		Sewer		Water supply
SETTLEMENTS	Inhabitants or PE [n°]	existing sewer [YES/NO]	sewer type [SEPARATED, COMBINED]	existing water supply network [YES/NO]
Drajçiq	151	YES	COMBINED	YES
Kushnin	2110	YES	COMBINED	YES
Dedaj	619	YES	COMBINED	YES
Reçan	951	YES	COMBINED	YES
Gërnçar	1318	YES	COMBINED	YES
Gjonaj	4818	YES	COMBINED	YES
Manastiricë	1107	YES	COMBINED	YES
Kastërc	442	YES	COMBINED	NO
Mohlan	436	YES	COMBINED	YES
Staravuçinë	238	YES	COMBINED	NO
Temeqinë	851	YES	COMBINED	NO
Janqishtë	326	YES	COMBINED	YES
Drelaj	74	NO		NO
Radavc	1352	YES	COMBINED	YES
Jabllanicë e Vogël	715	YES	COMBINED	YES
Raushiq	1660	YES	COMBINED	YES
Caravik	1241	YES	COMBINED	NO
Gllarevë Rixhevë	2654	YES	COMBINED	NO
Përqevë	1005	YES	COMBINED	NO
Zllokuqan Radulloc	1013	YES	COMBINED	NO
Drenoc	1587	YES	COMBINED	NO
Opterushë	1911	YES	COMBINED	YES
Pastasellë	1011	YES	COMBINED	YES
Senoc	687	YES	COMBINED	YES
Zoçishtë	659	YES	COMBINED	YES
Aqarevë	1258	NO		YES
Burojë	1716	YES	COMBINED	YES
Tushilë	420	YES	COMBINED	YES

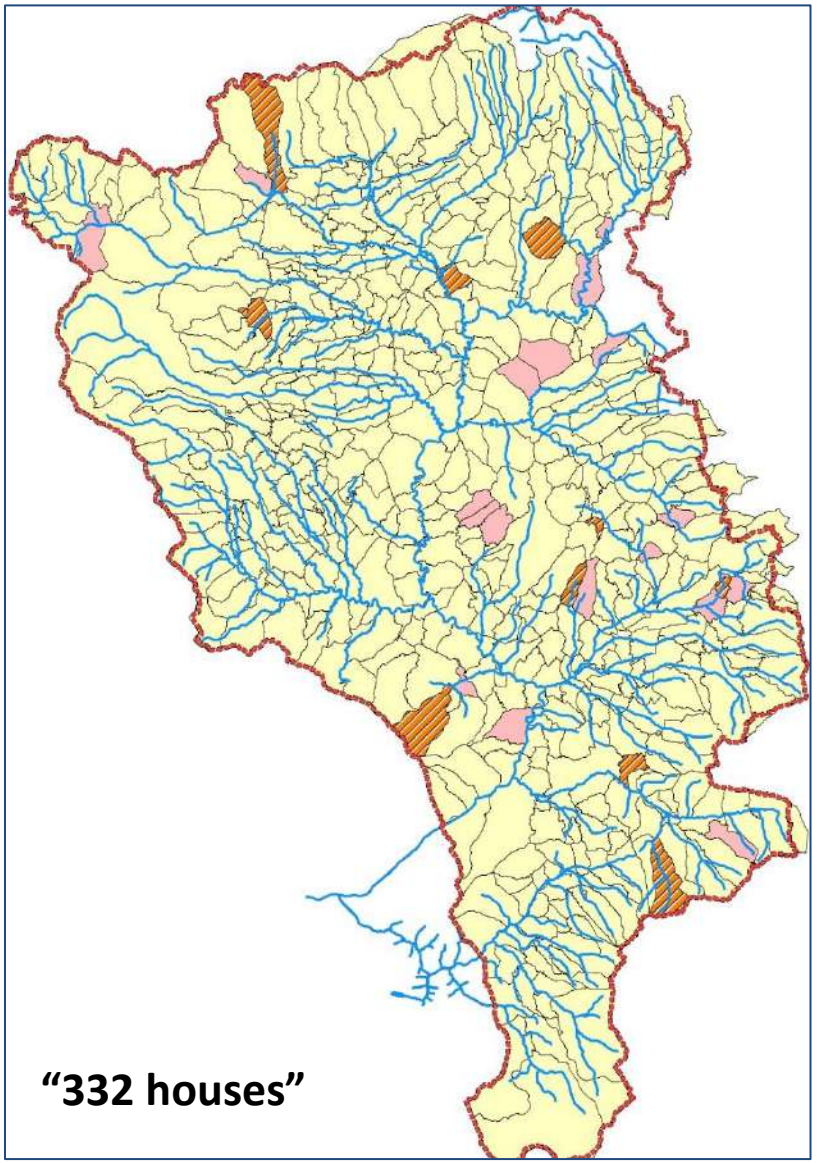

ZGJIDHJA E PROPOZUAR

Procesi i vendimmarrjes:

1. Alternativa të ndyshme;
2. Factsheet;
3. Analiza e thjeshtuar e kostos për MCA;
4. Analiza me shumë kritere (MCA);
5. Vendimi;

ALTERNATIVE 1.1

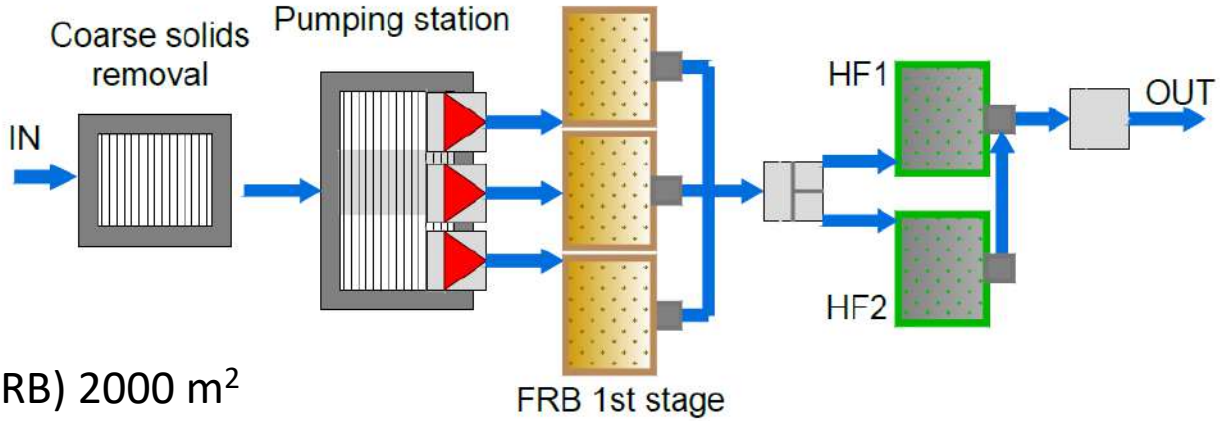

Treatment scheme (2.1 m^2/PE)

- Preliminary treatment
- Pumping station
- 1st stage: French Reed bed (FRB) 2000 m^2
- 2nd stage: Horizontal subsurface flow wetland (HF) 1500 m^2
- Discharge in water body (BOD5 < 25 mg/L, TSS < 60 mg/L, COD < 125 mg/L)

ALTERNATIVE 2.1

Treatment scheme (3.0 m^2/PE)

- Primary treatment (Imhoff, ABR, or Three chamber septic tank)
- Secondary treatment: Horizontal subsurface flow wetland (HF) divided in two beds, total area 5000 m^2
- Discharge in water body (BOD5 < 25 mg/L, TSS < 60 mg/L, COD < 125 mg/L)

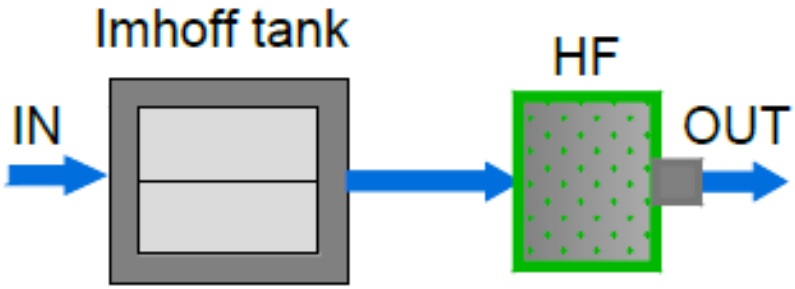

ALTERNATIVE 1.2

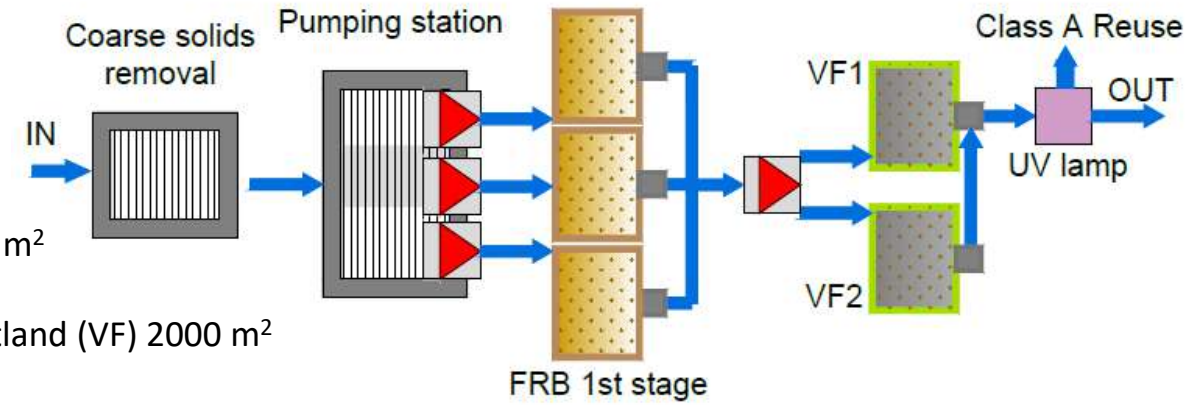

Treatment scheme (2.4 m^2/PE)

- Preliminary treatment
- Pumping station
- 1st stage: French Reed bed (FRB) 2000 m^2
- Pumping station
- 2nd stage: Vertical subsurface flow wetland (VF) 2000 m^2
- Tertiary disinfection with UV lamp
- Pumping station for fertigation
- Fertigation for reuse in Class A of EU Regulation 2020/741 (BOD5 < 10 mg/L, TSS < 10 mg/L, Turbidity < 5 NTU, E.Coli < 10 #/100 mL)
- Crops for reuse in Class A: Food crops (e.g. corn, wheat, rice, tomato, salads)

ALTERNATIVE 1.3 AND ALTERNATIVE 1.4

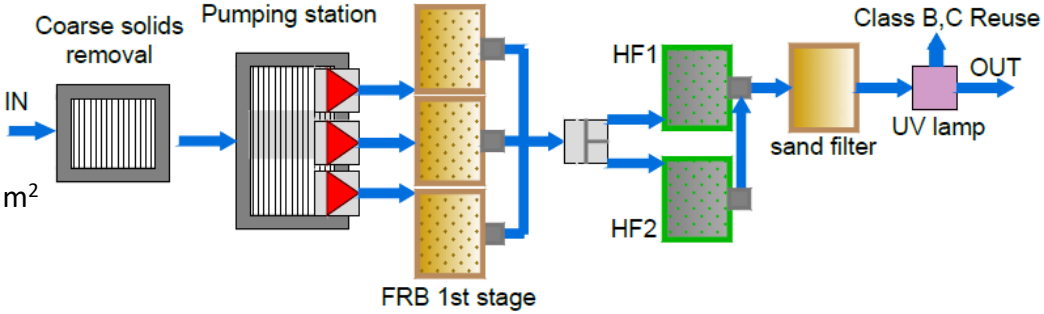

Treatment scheme (2.1 m^2/PE)

- Preliminary treatment
- Pumping station
- 1st stage: French Reed bed (FRB) 2000 m^2
- 2nd stage: Horizontal subsurface flow wetland (HF) 1500 m^2
- Sand filter
- Tertiary disinfection with UV lamp
- Pumping station for fertigation
- Fertigation for reuse in Class B of EU Regulation 2020/741 (BOD5 < 25 mg/L, TSS < 35 mg/, E.Coli < 100 #/100 mL) or C (BOD5 < 25 mg/L, TSS < 35 mg/, E.Coli < 10 00 #/100 mL)
- Crops for reuse in Class B and C:
  - ✓ Food crops from trees (e.g. apples)
  - ✓ Feed crops (e.g. es. corn, barley, wheat, oats …)

ALTERNATIVE 1.5

Treatment scheme (4.0 m^2/PE)

- Preliminary treatment
- Pumping station
- 1st stage: French Reed bed (FRB) 2000 m^2
- 2nd stage: Horizontal subsurface flow wetland (HF) 1500 m^2
- 3rd stage: Free water surface wetland (FWS) 3000 m^2
- Pumping station for fertigation
- Fertigation for reuse in Class D of EU Regulation 2020/741 (BOD5 < 25 mg/L, TSS < 35 mg/, E.Coli < 10000 #/100 mL)
- Crops for reuse in Class D:
  - Industrial crops (e.g. fiber crops, oil crops)
  - Feed crops (for biomass, es. willow, poplar)
  - Seeded crops (e.g. beans, peas)

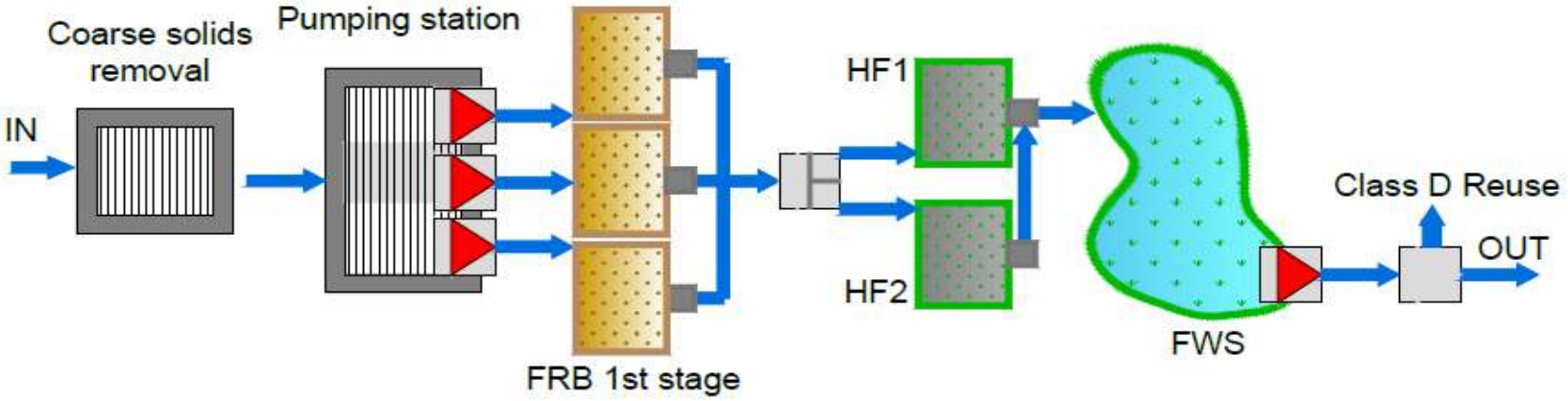

VENDIMI

- ✓ Sistem i decentralizuar, për të reduktuar shpezimet kapitale, nuk do të ketë nevojë për ndërtimin e sitemit të centralizuar të kanalizimesh;
- ✓ Zgjidhja përfshin vetëm fshatin Raushiq;
- ✓ Skema e Impiantit ZBN është një mundësi e hapur për ripërdorim të ujit në të ardhmen (sipas EU 2022/71);
- ✓ Prona ku do të ndërtohet është pronë Komunale;
- ✓ K.R.U. “HIRODRINI” ka fituar një përvoje sa i perket Operimit;
- ✓ Është vetem 6 km’ apo 10 min nga Qyteti i Pejës;
- ✓ Është fshatë që e ka të pamudur kyçjen ne WWTP – Pejë;
- ✓ Ligatina nëntokësore me rrjedhje vertikale janë përzgjedhur si fazë e dytë, pas FRB për të pasur mundësinë e ripedorimit.

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIC OF KOSOVO
REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E PEJËS / MUNICIPALITY OF PEJA / OPŠTINA PEĆ

Hello Mr. Osmanaj

After consultation with the relevant Directorates of the Municipality of Peja and K.R.U. "Hidrodrini" SH.A. we have agreed that of the Required Options the most suitable for us is OPTION 1.1. for these reasons:

* The land we need for this option is Expropriated with an area of 3900 m2

* Villages that are close to the discharge point provide irrigation from nearby canals.

* Option 1.1. it is much easier to build than other options and at more economical cost.

* Also this Option is much easier to manage by K.R.U. "Hidrodrini" SH.A.

Therefore our recommendation (Municipality of Peja and K.R.U. "Hidrodrini" JSC) is that Option 1.1. meets all our needs.

Njësia/Jedinica/Unit	Tipi/Vrsta/Type	Sipërfaqja/Površina/Area m²
P-71611075-00254-1	Parcelë / Parcela / Parcel	3900

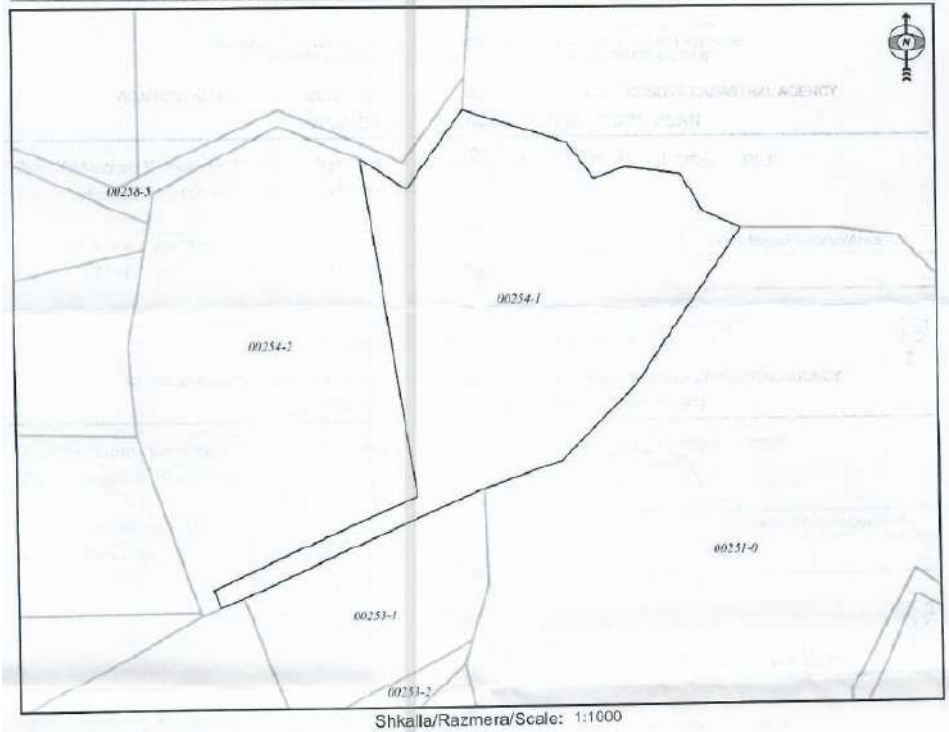

Shkalla/Razmera/Scale: 1:1000

Drejtoria për Pune Komunale dhe Sherbime Publike

Idriz Selmanaj ing I hd.

Situacioni i ngushtë i ITUN

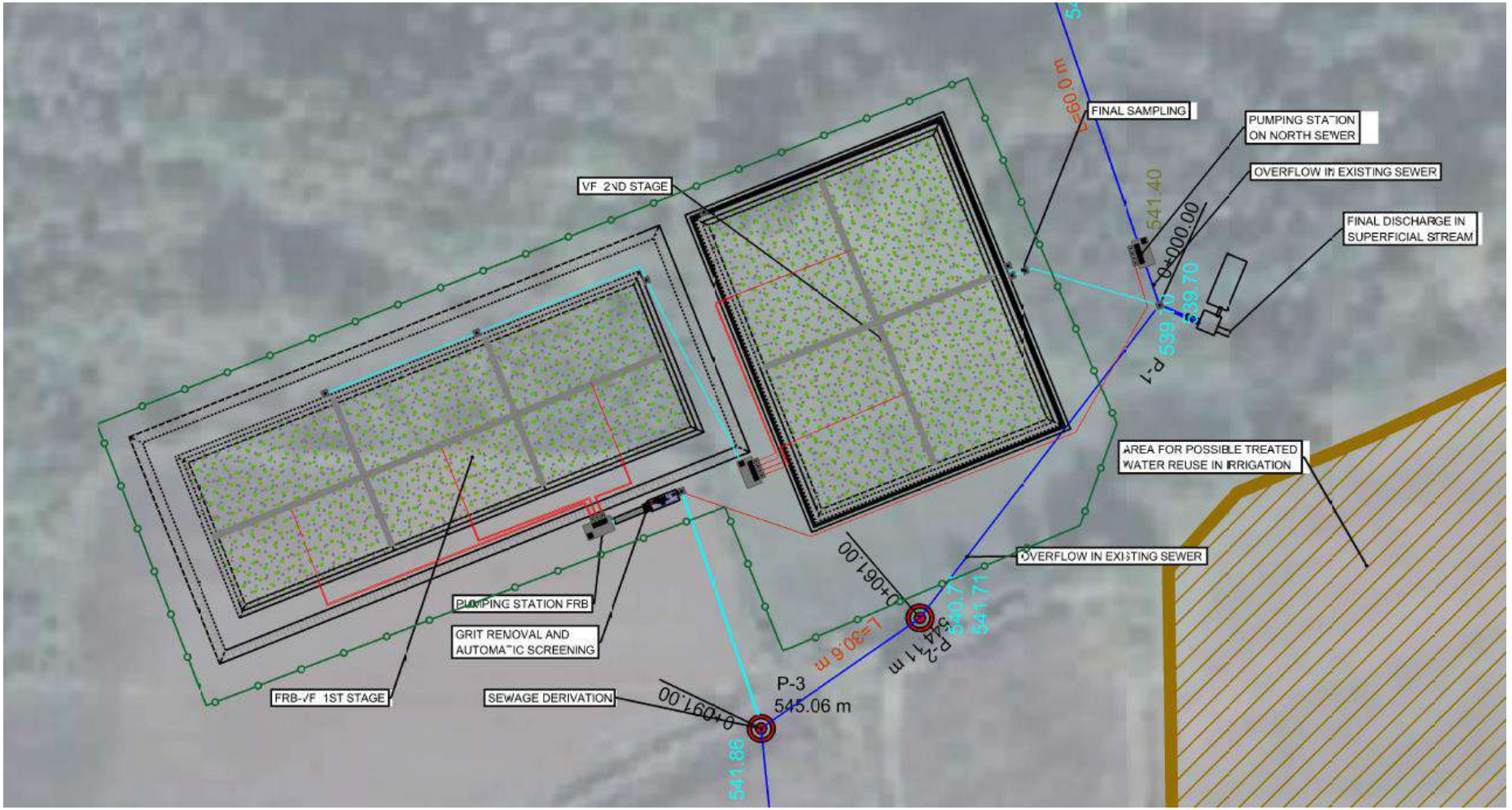

Situacioni i gjerë i Sistemit të kanalizimit dhe ITUN

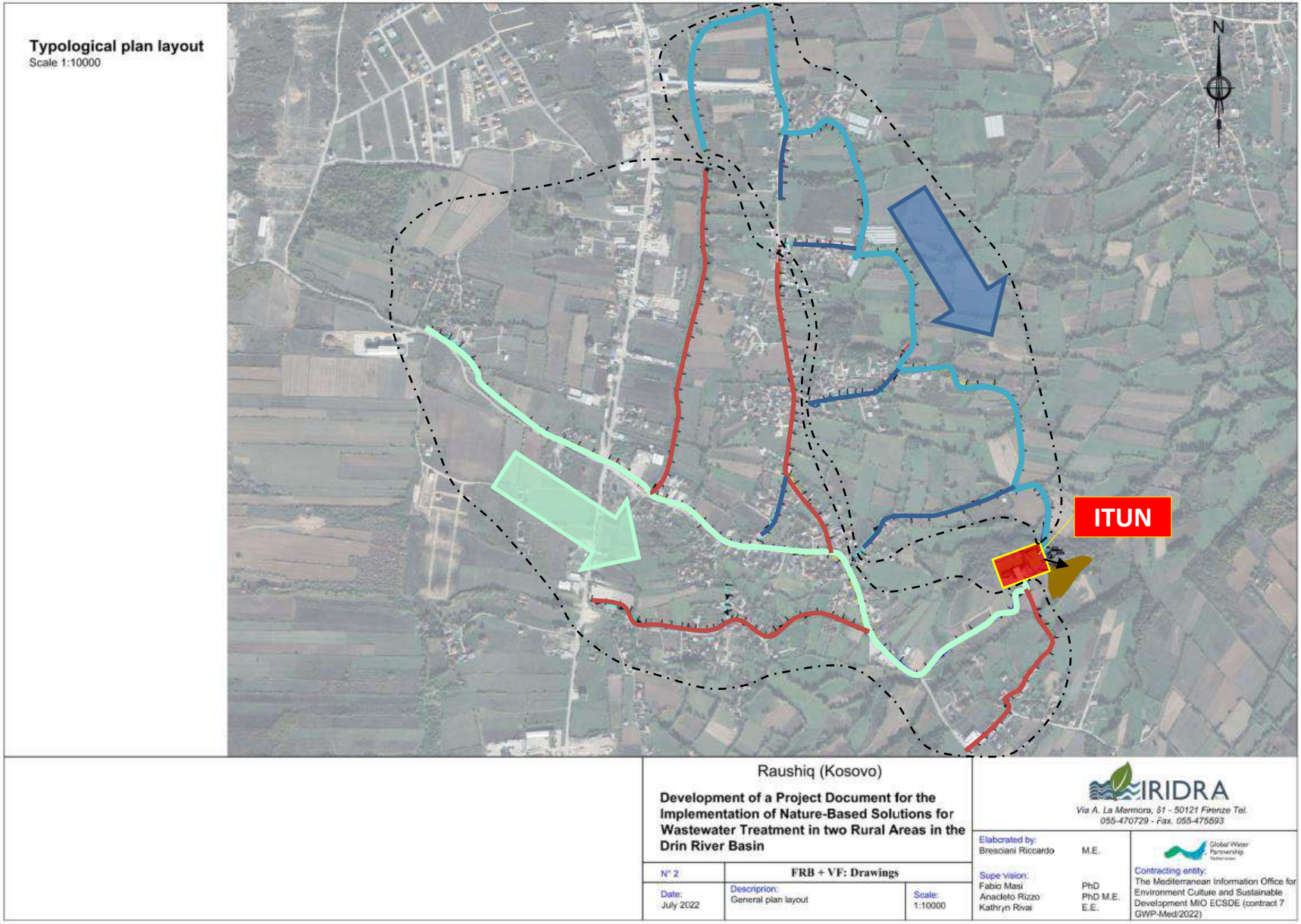

Profili hidraulik 1 - procesi i para trajtimit dhe stacioni i pompimit

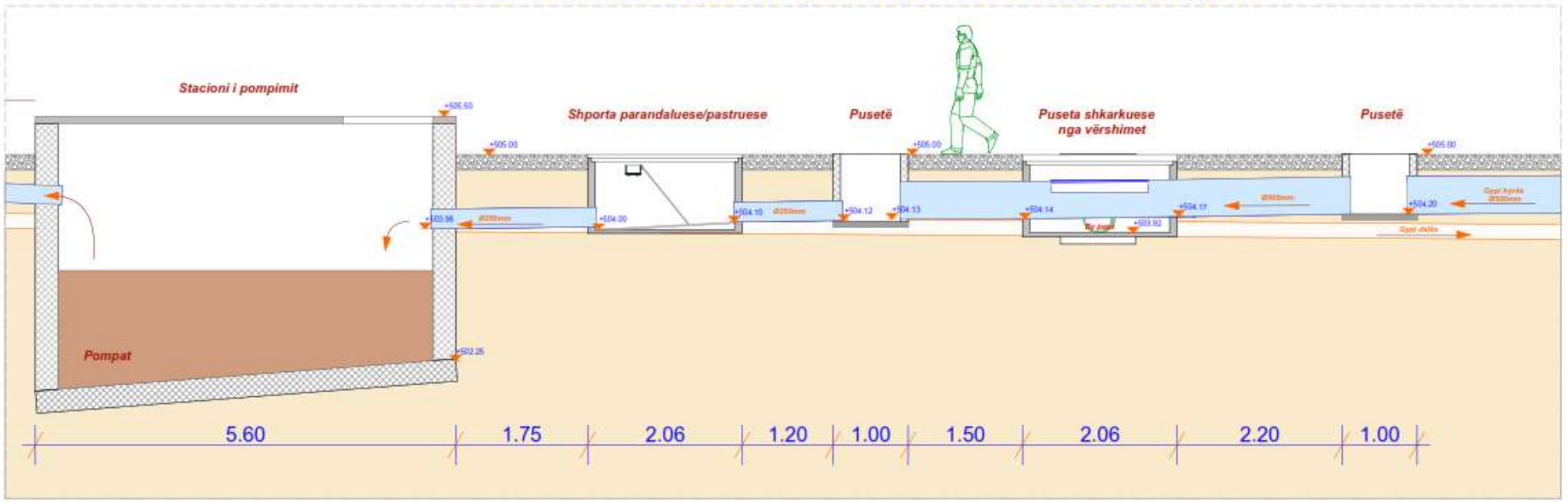

Procesi i para trajtimit P=1:200

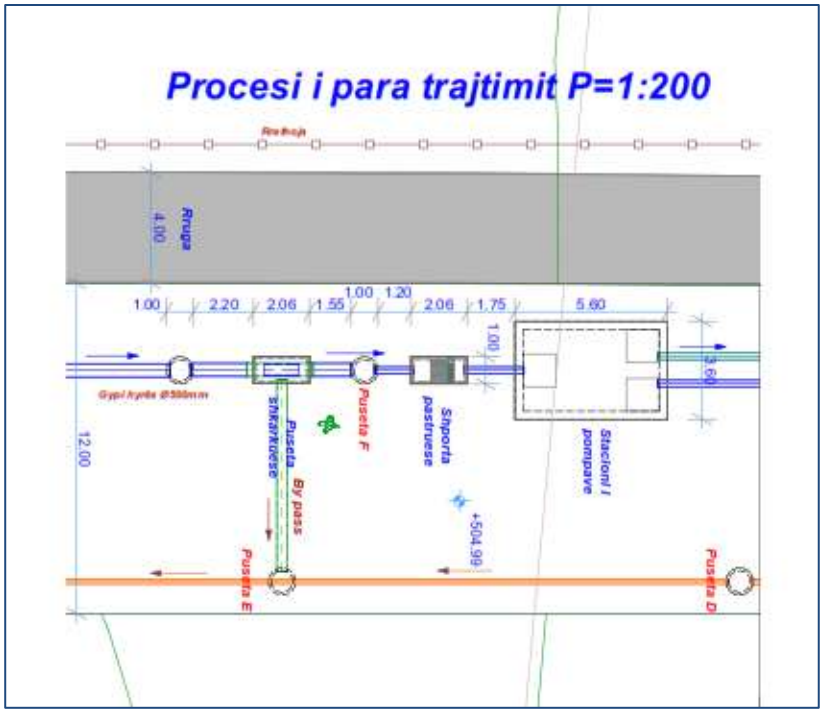

Etapa e parë - Vertikale P=1:200

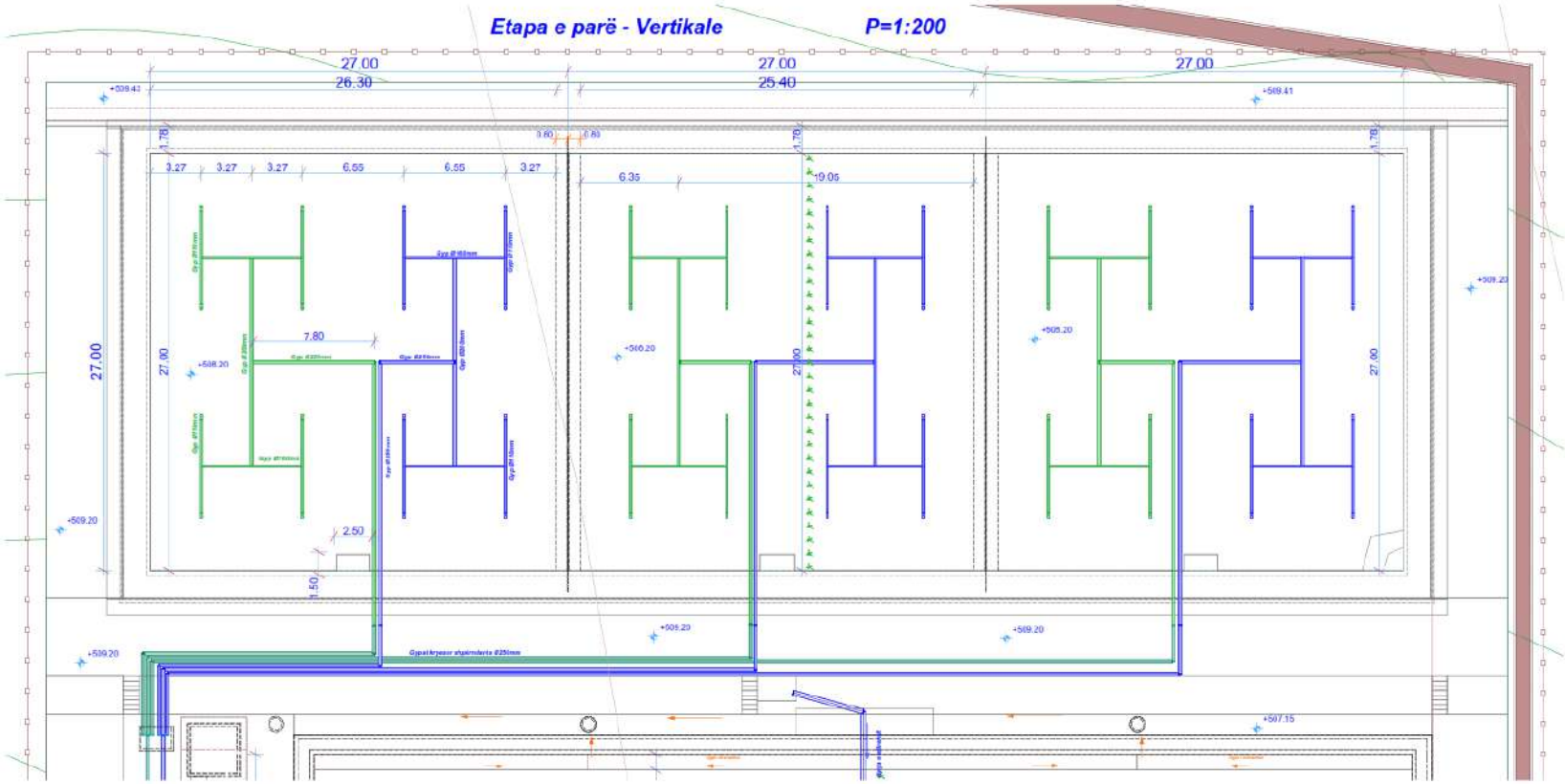

Etapa e parë - Vertikale P=1:70

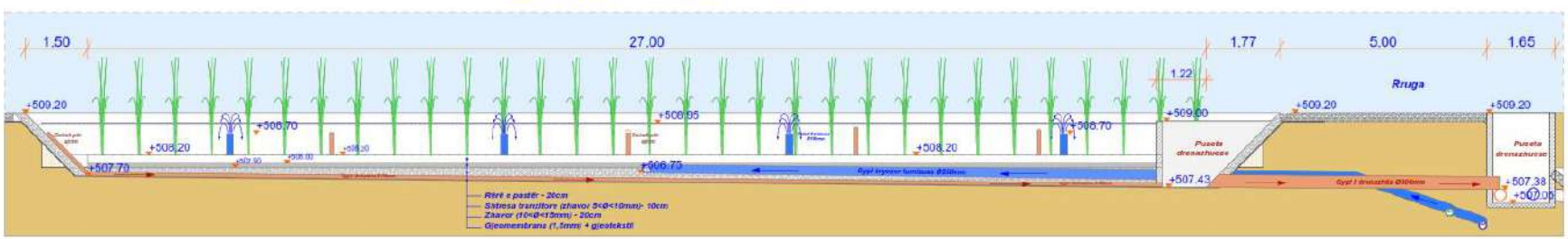

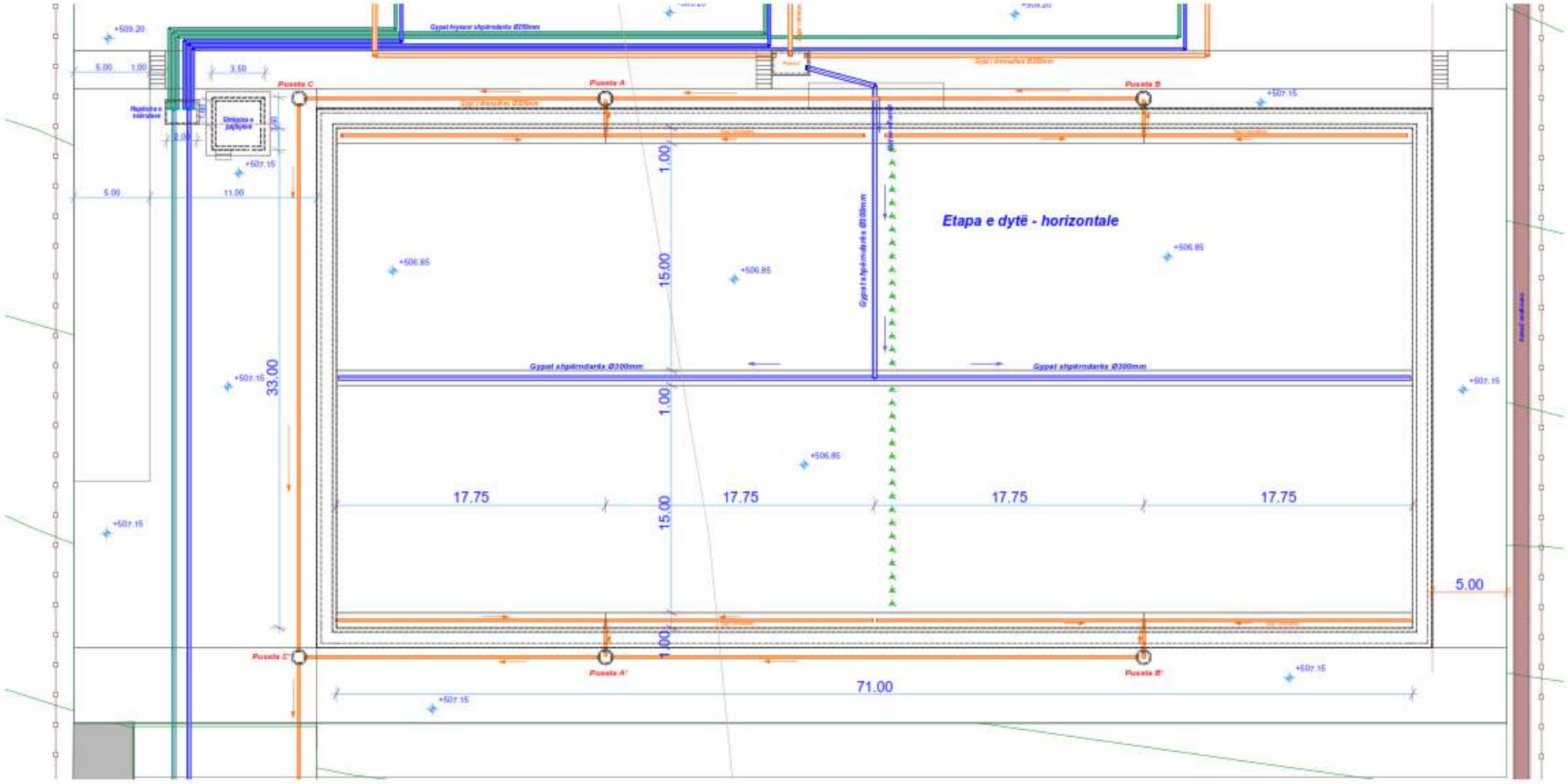

Etapa e dytë - Horizontale P=1:80

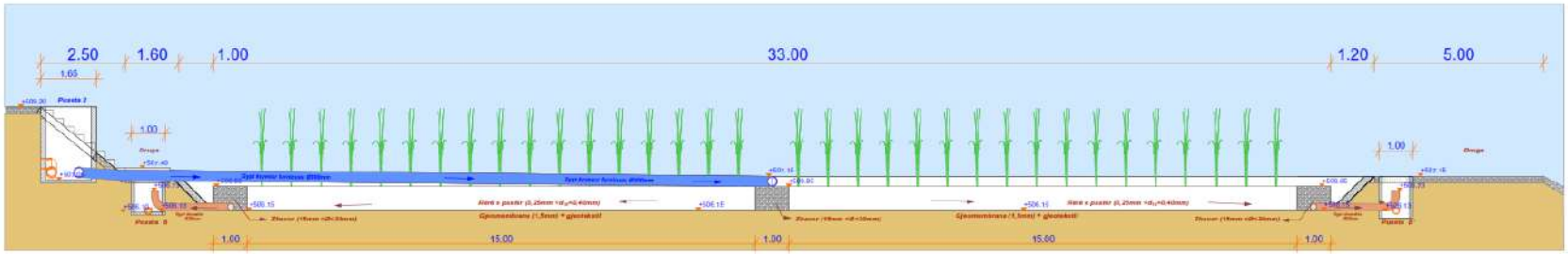

BURIMET E MUNDËSHME TË FINANCIMIT

- **Instrumenta financimi kombetare:**
  - Ministrit, Komuna e Pejes, dhe K.R.U “ HIRODRINI”;

- **Instrumentat e financimit te EU:**
  - The Western Balkans Investment Framework (pjese e saj IPA III, 2021-2027);

- **Donatore/ IFI:**
  - KfW, GIZ, ADA, SECO, EU, WB, etj.

Faleminderit për vëmendje!

Lavdim OSMANAJ

Kontakt:

E-mail: lavdim.osmanaj@uni-pr.edu

Tel: +383(0)44214168
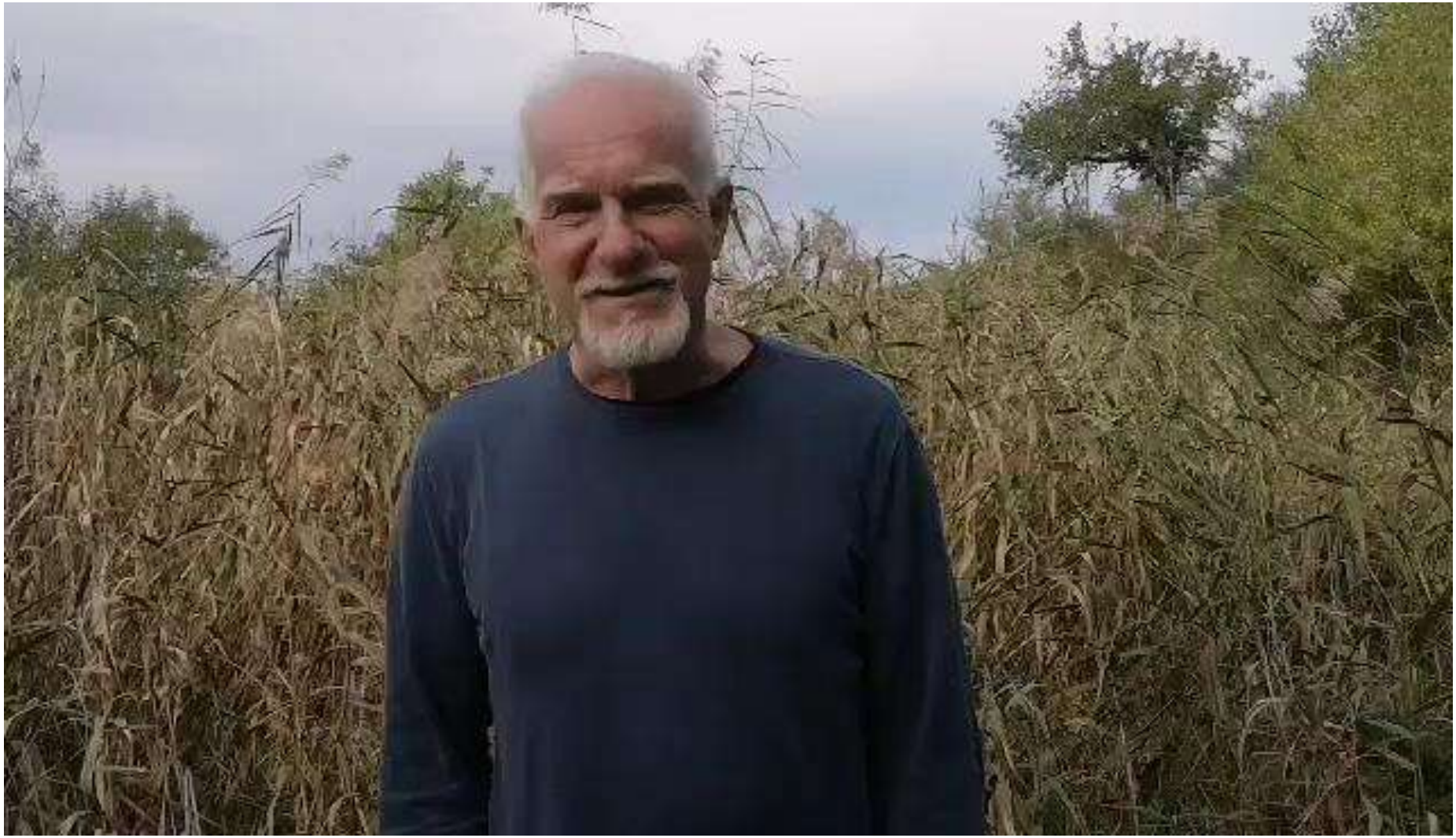
Prishtinë, 2022